

PC-13687/NH

B-2111

RESOURCES & ENVIRONMENT

(Semester-III)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 45

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 7½ marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Discuss the nature and scope of Environmental Geography.
- II. Define Resource. Write about resources and environment interface.
- III. How has the increase in human population and its needs affected natural resources?
- IV. Mention briefly the problems arising out of exploitation of natural resources.

SECTION—B

- V. Write a geographical essay on the utilization of hydroelectricity in world.
- VI. Give the major soil types of world.
- VII. Explain the impact of urbanization in developing world.
- VIII. Discuss the population resource regions as given by Edward A. Ackerman.

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on the following :
 - 1. Resource.
 - 2. Geothermal Energy.
 - 3. Soil Conservation.
 - 4. Population Growth.
 - 5. Literacy.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 7½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਵਾਤਾਵਰਣ ਭੂਗੋਲ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਕੋਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਸਰੋਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਟਰਫੇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- III. ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ?
- IV. ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।
- VI. ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਿਓ।

- VII. ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।
- VIII. Edward A. Ackerman ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਬਾਦੀ ਸਰੋਤ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
1. ਸਰੋਤ।
 2. ਭੂ-ਤਾਰ ਸ਼ਕਤੀ (Geothermal Energy).
 3. ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ।
 4. ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ।
 5. ਸਾਖਰਤਾ।
-